



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 586

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 16 august 2012

SUMAR

| Nr. | Pagina | Nr. | Pagina |
|---|--------|--|--------|
| DECRETE | | privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ 11–13 | |
| 552. — Decret privind rechemarea unui ambasador..... | 1 | | |
| DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE | | ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE | |
| Decizia nr. 664 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, în ansamblul său, și, în mod special, a prevederilor art. 2 alin. (3) și (4), art. 7 alin. (1), (2), (4) și (5), art. 10 alin. (1)–(5), art. 13 și art. 14 ¹ alin. (1)..... | 2–7 | 1.291. — Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii privind publicarea acceptării amendamentelor la Convenția internațională din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare, așa cum a fost amendată, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MSC.317(89) a Comitetului de siguranță maritimă din 20 mai 2011 | 14 |
| Decizia nr. 691 din 28 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ | 8–10 | ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI | |
| Decizia nr. 692 din 28 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 63/2011 | | Decizie cu privire la Cererea nr. 63.627/11 introdusă de Constantin Abăluță și alții împotriva României | 15–16 |

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind rechemarea unui ambasador

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,
având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Doamna Elena Ștefoi se recheamă din calitatea de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Canada.

Art. 2. — Doamna Elena Ștefoi își va încheia misiunea în termen de cel mult 90 de zile de la publicarea prezentului decret în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

— interimar —

GEORGE-CRIN LAURENȚIU ANTONESCU

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA

București, 9 august 2012.
Nr. 552.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 664

din 26 iunie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, în ansamblul său, și, în mod special, a prevederilor art. 2 alin. (3) și (4), art. 7 alin. (1), (2), (4) și (5), art. 10 alin. (1)—(5), art. 13 și art. 14¹ alin. (1)

| | |
|------------------------------|----------------------|
| Augustin Zegrean | — președinte |
| Aspazia Cojocaru | — judecător |
| Acsinte Gaspar | — judecător |
| Petre Lăzăroiu | — judecător |
| Mircea Ștefan Minea | — judecător |
| Iulia Antoanella Motoc | — judecător |
| Ion Predescu | — judecător |
| Puskás Valentin Zoltán | — judecător |
| Tudorel Toader | — judecător |
| Claudia-Margareta Krupenschi | — magistrat-asistent |

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, în ansamblul său, și, în mod special, a prevederilor art. 2 alin. (2¹), (3), (4) și (6), art. 7 alin. (2), (4) și (7), art. 10 alin. (1)—(5), art. 13 și ale art. 14¹ din aceasta, excepție ridicată de Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie în Dosarul nr. 4.229/2/2011 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului nr. 106D/2012 al Curții Constituționale.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra faptului că autorul excepției a transmis la dosarul cauzei note scrise prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Susține, în esență, că legea criticată concretizează, în contextul principiului constituțional al statului social, dreptul cetățenilor la ocrotirea sănătății, reglementat de art. 34 din Constituție, și urmărește, potrivit Notei de fundamentare a Ordonanței Guvernului nr. 7/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, asigurarea accesului pacienților la servicii de asistență medicală primară indiferent de oră și zonă, obiectiv realizat prin participarea obligatorie a medicilor de familie la asigurarea continuității asistenței medicale prin centrele de permanență, în afara programului de lucru al cabinetelor medicale individuale, precum și în zilele libere. Prin urmare, apreciază că nu sunt incidente normele art. 27 din Constituție, privind inviolabilitatea domiciliului, invocate de autorul excepției

și că nu pot fi reținute nici criticile de neconstituționalitate referitoare la încălcarea dreptului la proprietate sau la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Cât privește pretinsa nesocotire a principiului egalității și al nediscriminării, consacrat de art. 16 din Legea fundamentală, se arată că între medicii de familie care se află în relație contractuală cu casa de asigurări de sănătate și ceilalți medici de familie, care nu se află într-un astfel de raport juridic, există tocmai această deosebire, având caracter obiectiv și rațional, care justifică diferența de tratament juridic, ceea ce echivalează cu respectarea exigențelor principiilor de drept invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 14 noiembrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 4.229/2/2011, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență**, excepție ridicată de Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de anulare a unor acte administrative normative emise în baza Legii nr. 263/2004.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile Legii nr. 263/2004 nu corespund cadrului constituțional, legal și deontologic specific exercitării profesiei de către medicii de familie. Astfel, dispozițiile de lege criticate prevăd obligația medicilor de familie care se află în relație contractuală cu casa de asigurări de sănătate să asigure, în regim de gardă, continuitatea asistenței medicale primare prin centrele de permanență fixe sau mobile, organizate la nivelul colectivităților locale arondate. Or, legislația ce reglementează funcțiile medicinei de familie delimitează clar competențele acestora și, prin raportare la pregătirea de specialitate, rezultă cu evidență că deplasarea medicilor de familie la „urgențe majore” pune în pericol viața și sănătatea pacientului, care necesită, în astfel de situații, asistență medicală specifică, acordată, într-un timp cât mai scurt, de un echipaj cu competențe în acest sens, în cadrul asistenței medicale prespitalicești, având un regim special. În acest sens, Regulamentul privind timpul de muncă, organizarea și efectuarea gărzilor în unitățile publice din sectorul sanitar, aprobat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 870/2004, prevede, la art. 54 alin. (3), că „*În linia de gardă unică pe unitate nu pot fi incluși medicii de medicină generală sau medicii de familie care*

își desfășoară activitatea în cabinete medicale organizate în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale, republicată.” Această normă legală are ca scop tocmai asigurarea unor servicii medicale specializate, adecvate nevoilor bolnavilor aflați în situația unei urgențe medicale majore. În plus, selectarea cazurilor reprezentând urgențe majore se face telefonic, de către dispeceratul medical de urgență, având deci o marjă ridicată de eroare în aprecierea dacă un caz este „mai urgent” decât altul. Prin urmare, se încalcă dreptul la viață și integritate fizică și psihică al bolnavului, deoarece medicii de familie nu dețin pregătirea și experiența necesară unor intervenții de urgență. Mai mult, se creează și premisele unei discriminări între bolnavii care vor beneficia de ajutor specializat și cei care se vor afla în îngrijirea unui medic de familie.

Pe de altă parte, textele de lege criticate impun munca forțată în cazul unei profesii liberale, de vreme ce medicii de familie aflați în relație contractuală cu casa de asigurări de sănătate sunt obligați să presteze, suplimentar față de cele 35 de ore de muncă săptămânale stabilite prin Normele metodologice de aplicare a Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2010, asistență medicală în regim de gardă, în caz contrar fiind sancționați potrivit art. 14¹ alin. (1) din Legea nr. 263/2004. Prin urmare, medicii de familie sunt obligați să presteze o muncă forțată, în afara programului de lucru normal, stabilit prin norme legale și contractuale, având în vedere că, potrivit art. 11 din Legea nr. 263/2004 „*Programul de funcționare a centrelor de permanență se stabilește între orele 15,00—8,00 în zilele lucrătoare și permanent, în zilele nelucrătoare.*” Mai mult, medicii de familie trebuie să asigure continuitatea asistenței medicale în zone greu accesibile sau izolate, fără a se ține seama și de necesitatea efectivă a populației din zonele vizate.

Se arată că prevederile Legii nr. 263/2004 creează o stare de discriminare negativă a medicilor de familie care au contract cu casa de asigurări de sănătate, față de medicii de familie care nu și-au pus serviciile în slujba autorităților statului și a cetățenilor. În opinia autorului excepției, activitatea prestării de servicii medicale în cadrul centrelor de permanență ar trebui să reprezinte cel mult o facultate a medicilor de familie, și nu o obligație, deoarece nu există niciun interes social major ocrotit prin normele Legii nr. 263/2004, iar activitatea medicului de familie se desfășoară, cu prisosință, în timpul orelor de program și la sediul cabinetului medical, iar urgențele își găsesc rezolvarea, cum este și firesc, prin intermediul serviciilor de specialitate, spitalicești și prespitalicești, ele nefiind de competența medicului de familie.

În plus, față de normele de aplicare pentru organizarea și funcționarea serviciilor publice de ambulanță, ar rezulta că toți medicii de familie, fără să aibă cursuri de pregătire specializată în acest domeniu, vor fi obligați să urmeze specializarea pentru acordarea asistenței medicale în regim de ambulanță. Aici se include și obligația implicită a medicului de familie de a conduce o autospecială, care are un regim de circulație prioritar, deoarece legea prevede și ipoteza punerii la dispoziția sa a unui astfel de vehicul, dar fără conducător auto.

Potrivit art. 13 din Legea nr. 263/2004, medicul de familie este obligat să-și pună la dispoziție propriul cabinet medical pentru rezolvarea situațiilor de urgență, în cazul în care nu există

spațiu disponibil, ceea ce produce o violare nepermisă a domiciliului și aduce o gravă încălcare dreptului de proprietate. Nicio persoană nu poate fi obligată să pună la dispoziție un imobil pe care îl deține/folosește și administrează din venituri și resurse proprii, către terțe persoane și fără nicio limitare. Legea nr. 263/2004 reglementează o situație permanentă și nicidecum o măsură aplicabilă în situații excepționale și nici nu explică noțiunea de „situație de urgență”, astfel că ar fi posibil ca orice cabinet medical să funcționeze în regim de centru de permanență, iar ingerința/îngrădirea creată nu poate fi justificată prin ocrotirea interesului public.

Nu în ultimul rând, sancțiunea prevăzută de art. 14¹ din Legea nr. 263/2004 creează o confuzie între activitatea prestată de medicul de familie în virtutea contractului de furnizare de servicii medicale, încheiat cu casa de asigurări de sănătate, care generează drepturi și obligații de sine stătătoare, pe de o parte, și serviciile de asistență medicală prestate pentru asigurarea continuității în cadrul centrelor de permanență, în temeiul legii, pe de altă parte. A sancționa un medic de familie care și-a îndeplinit cu rigurozitate obligațiile contractuale cu diminuarea procentuală a veniturilor pentru încălcarea unei obligații distincte, ce decurge din lege, reprezintă o încălcare a art. 23 alin. (12) din Constituție, constituind o ingerință nejustificată în dreptul de a fi remunerat pentru munca prestată și creează, totodată, discriminări între medicii de familie, în raport cu veniturile acestora.

Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece textele de lege criticate nu aduc atingere prevederilor constituționale ale art. 16, art. 22 alin. (1) și (2), art. 23 alin. (12), art. 27, art. 34, art. 42, art. 44 alin. (1) și (2) și art. 53.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Potrivit art. 34 alin. (3) din Constituție, intră în atribuțiile exclusive ale legiuitorului reglementarea sistemului de organizare a asistenței medicale, în vederea asigurării dreptului fundamental al cetățenilor la ocrotirea sănătății, garantat de art. 34 alin. (1). Așadar, legiuitorul are libertatea de a opta asupra soluțiilor legislative pe care le consideră adecvate în reglementarea acestui domeniu, cu respectarea celorlalte prevederi și principii constituționale. Prin urmare, măsurile dispuse în sarcina medicilor de familie prin reglementările din cuprinsul legii atacate au ca scop asigurarea accesului pacienților la servicii de asistență medicală primară, și anume în regim de gardă, în structuri organizate în centre de permanență, constituite în baza legii atacate, iar cei care doresc să practice profesia de medic de familie în cadrul cabinetelor medicale aflate în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate din sistemul public sunt datori să accepte și să respecte regulile impuse de aceasta, chiar dacă profesia de medic este o profesie liberală și independentă. Serviciile medicale prestate în cadrul centrelor de permanență sunt finanțate din fonduri publice, iar acordarea lor efectivă presupune neîndoielnic și accesul pacienților în acele sedii, evident în cadrul programului stabilit, pentru a putea beneficia de

aceste servicii medicale, care nu țin de sfera privată ci, dimpotrivă, de cea publică, vizând, așadar, ocrotirea unui interes general. Nu se poate vorbi, așadar, de încălcarea art. 27 sau a art. 44 din Constituție, referitoare la inviolabilitatea domiciliului, respectiv la dreptul de proprietate privată, prin aceea că, în situația în care nu există spațiu disponibil pentru organizarea unui centru de permanență independent, rezolvarea situațiilor de urgență se asigură, prin rotație, de către medicii de familie asociați în acest scop, la sediul fiecărui cabinet medical. În plus, dreptul de proprietate privată nu este un drept absolut, deoarece conținutul și limitele sale se stabilesc prin lege, potrivit prevederilor art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție.

Cât privește invocarea art. 16 din Legea fundamentală, se apreciază că susținerile de neconstituționalitate nu privesc veritabile critici de neconstituționalitate, ci constituie probleme ivite în activitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor cuprinse în legea criticată, inclusiv în normele de aplicare a acestei legi. Referitor la art. 23 alin. (12) din Constituție, care consacră principiul legalității în materie penală, se susține că aceste norme nu au incidență în ipoteza prevăzută de art. 14¹ din legea atacată, care nu conține dispoziții privind stabilirea unei răspunderi penale. Având în vedere argumentele expuse, se arată că nu sunt incidente nici prevederile art. 53 din Constituție, referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale, critica autorului excepției fiind bazată mai mult pe aprecieri personale cu privire la soluțiile adoptate prin legea criticată.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile Legii nr. 263/2004, cu modificările și completările ulterioare, sunt constituționale. Se arată, în esență, că textele de lege criticate se aplică uniform pentru toți cei cărora li se adresează, fără privilegii și fără discriminări, și nici nu restrâng exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți, astfel că sunt respectate prevederile art. 16 și art. 53 din Constituție. Cât privește pretinsa încălcare a art. 34 din Legea fundamentală, se susține că reglementarea asigurării continuității medicale primare prin centre de permanență la nivelul colectivităților locale arondate se încadrează în sfera măsurilor legale de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei și constituie o modalitate de garantare a dreptului fundamental la ocrotirea sănătății, statul având obligația de a lua măsuri pentru asigurarea sănătății publice. Totodată, se arată că activitatea personalului medical se plătește de către medicul de familie, cu tariful orar stabilit în funcție de salariul negociat pentru orele efectiv prestate în afara programului de lucru stabilit, și se suportă din sumele decontate de către casele de asigurări de sănătate cabinetelor medicale care au încheiat contract distinct pentru asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență. Prin urmare, reglementările juridice sunt opozabile subiectelor de drept cărora le sunt aplicabile, atât la momentul negocierii și al încheierii contractului, cât și pe parcursul executării lor, și nu sunt de natură a afecta dreptul la muncă și protecție socială și nici nu instituie în vreun fel munca forțată, fiind în acord cu art. 41 și art. 42 din Constituție. În legătură cu susținerile privind încălcarea art. 44 alin. (1) și (2) din Legea fundamentală, se arată că exercitarea prerogativelor dreptului de proprietate nu trebuie absolutizată, deoarece, potrivit acestor norme fundamentale, conținutul și limitele acestui drept se stabilesc prin lege. Legiuitorul este, așadar, competent să reglementeze cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de

proprietate, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind limite rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, notele scrise transmise de autorul excepției de neconstituționalitate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare și susținerilor autorului excepției, dispozițiile Legii nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 28 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și, în mod special, prevederile „art. 2 alin. (2¹), (3), (4) și (6), art. 7 alin. (2), (4) și (7), art. 10 alin. (1)—(5), art. 13 și ale art. 14¹” din aceasta, astfel cum au fost modificate sau, după caz, introduse, prin prevederile art. I pct. 1 și 5 din Ordonanța Guvernului nr. 11/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 1 februarie 2008, aprobată prin Legea nr. 197/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 24 octombrie 2008, prin articolul unic pct. 2 din Legea nr. 244/2009 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2009 pentru modificarea art. 7 din Legea nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 445 din 29 iunie 2009, precum și prin articolul unic pct. 3, 4, 8, 9, 11, 13 și 14 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 31 ianuarie 2011. Din motivarea scrisă a autorului excepției, reiese însă că acesta vizează, în realitate, Legea nr. 263/2004 în ansamblul său și, în mod special, dispozițiile art. 2 alin. (3) și (4), art. 7 alin. (1), (2), (4) și (5), art. 10 alin. (1)—(5), art. 13 și art. 14¹ alin. (1) din această lege, care prevăd următoarele:

— Art. 2 alin. (3) și (4): „(3) *Centrele de permanență fixe sunt unități sanitare cu sediu stabil, fără personalitate juridică, care pot avea în dotare autospeciale pentru efectuarea consultațiilor la domiciliul pacienților. Activitatea în cadrul centrelor de permanență fixe se desfășoară în regim de gardă, la sediul acestora, precum și în zona arondată centrului, în cazul în care centrul dispune de autospecială pentru efectuarea consultațiilor la domiciliul pacienților.*

(4) Centrele de permanență mobile reprezintă forme de organizare a activității medicale care asigură continuitatea asistenței medicale primare în regim de gardă, de la nivelul serviciilor de ambulanță, cabinetelor de medicină de familie sau, după caz, de la domiciliul medicului, și care utilizează autospecialele pentru consultații la domiciliu.”;

— Art. 7 alin. (1), (2), (4) și (5): „(1) Continuitatea asistenței medicale primare este asigurată, prin centrele de permanență, de medici de familie, medici de medicină generală și asistenți medicali care își exercită profesia în condițiile legii.

(2) Medicii prevăzuți la alin. (1), care își desfășoară activitatea în localitățile arondate teritorial la centrele de permanență, aflați în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, sunt obligați să asigure continuitatea asistenței medicale primare prin centrele de permanență, în condițiile prezentei legi. [...]

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), medicul se poate deplasa la urgențe majore pe raza localității unde se găsește situat centrul de permanență.

[Alineatul 3, la care se face referire, are următorul conținut: „(3) Activitatea medicului se desfășoară, de regulă, la sediul centrului de permanență.”]

(5) Prin centrele de permanență organizate în condițiile legii se acordă serviciile medicale prevăzute în normele metodologice cu privire la asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență.”;

— Art. 10 alin. (1)—(5): „(1) Centrul de permanență este deservit, după caz, de ambulanțele celei mai apropiate stații a serviciului județean de ambulanță sau a Serviciului de ambulanță București-Ilfov al municipiului București și al județului Ilfov, respectiv de serviciile de ambulanță organizate de ministerele și instituțiile cu rețea sanitară proprie care au înființate centre de permanență.

(2) Medicului care funcționează în regim de cameră de gardă în centrele de permanență i se asigură, după caz, în limita posibilităților, de către serviciul județean de ambulanță sau de către Serviciul de ambulanță București-Ilfov al municipiului București și al județului Ilfov ori de către administrația publică locală, un vehicul special dotat, cu sau fără conducător auto, pentru deplasări la consultațiile de urgență solicitate de pacienții din teritoriul arondat centrului de permanență respectiv.

(3) Activitatea în afara centrului de permanență este coordonată de dispeceratul medical al serviciului public de ambulanță sau, după caz, de dispeceratul integrat de urgență.

(4) Coordonatorii centrelor de permanență organizate în cadrul rețelei sanitare a Ministerului Internelor și Reformei Administrative sunt numiți conform prevederilor art. 8 alin. (3). Pentru activitățile desfășurate în afara centrului de permanență, coordonarea va fi asigurată de conducătorii centrelor medicale de diagnostic și tratament ambulatoriu ale Ministerului Internelor și Reformei Administrative, respectiv ai centrelor medicale județene și ale municipiului București.

(5) În cazul centrelor de permanență organizate în cadrul rețelei sanitare a Ministerului Internelor și Reformei Administrative, respectiv a Ministerului Transporturilor, vehiculul special dotat pentru deplasările medicilor la consultațiile de urgență va fi asigurat de unitățile Ministerului Internelor și Reformei Administrative, respectiv de unitățile Ministerului Transporturilor din teritoriul arondat centrului de permanență respectiv.”;

— Art. 13: „(1) În situația în care nu există spațiu disponibil pentru organizarea unui centru de permanență independent, rezolvarea situațiilor de urgență în afara programului de activitate poate fi asigurată prin rotație de către medicii de familie asociați în acest scop, la sediul fiecărui cabinet medical.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1) fiecare medic de familie are obligația de a afișa la cabinetul medical programarea și locul unde se asigură rezolvarea situațiilor de urgență, numele medicului, numărul de telefon al cabinetului medical programat, precum și numărul de telefon la care poate fi apelată substația serviciului de ambulanță corespunzător.”;

— Art. 14¹ alin. (1): „(1) În cazul în care medicii de familie nu respectă obligația prevăzută la art. 7 alin. (2) sau la art. 7 alin. (7), după caz, casele de asigurări de sănătate cu care sunt în relație contractuală diminuează lunar, cu 10%, valoarea minimă garantată a punctului per capita, respectiv venitul lunar al medicilor nou-veniți într-o localitate, stabilit în conformitate cu prevederile Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate.”

Normele constituționale invocate în motivarea excepției sunt cele ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 22 alin. (1) și (2) privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, art. 23 alin. (12) referitor la legalitatea pedepsei, art. 27 — *Inviolabilitatea domiciliului*, art. 34 — *Dreptul la ocrotirea sănătății*, art. 41 alin. (1)—(3) referitor la munca și protecția socială a muncii, art. 42 alin. (1) care interzic munca forțată, art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate privată și ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*. De asemenea, sunt invocate și prevederile art. 4 și ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la interzicerea sclaviei și a muncii forțate, respectiv la interzicerea discriminării, și ale art. 1 — *Interzicerea generală a discriminării* din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ratificat prin Legea nr. 103/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 375 din 2 mai 2006.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că aceasta urmează să fie respinsă ca neîntemeiată, pentru următoarele argumente:

Autorul excepției de neconstituționalitate — Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie — critică, în esență, faptul că Legea nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență obligă medicii de familie aflați în relație contractuală cu casa de asigurări de sănătate să asigure asistența medicală primară prin centrele de permanență, fixe sau mobile, prin efectuarea de garzi, prin rotație, fie la sediile special destinate acestui scop, fie la sediul cabinetului medical de care aparțin, și să ofere servicii de asistență medicală și pentru cazurile considerate a fi „urgențe majore”. În opinia autorului excepției, toate aceste obligații excedează cadrului constituțional, legal și deontologic specific exercitării profesiei de medic de familie, și încalcă, în concret, principiul egalității și al nediscriminării, dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, inviolabilitatea domiciliului, dreptul la ocrotirea sănătății, dreptul la proprietate privată și impun, totodată, munca forțată, interzisă prin Constituție.

Curtea Constituțională constată că prin consacarea, la art. 34 din Constituție, a dreptului cetățenilor la ocrotirea sănătății, ca

drept fundamental garantat și complex, legiuitorul constituant a lăsat la latitudinea legiuitorului ordinar misiunea de a reglementa prin lege ansamblul de măsuri concrete ce țin de sistemul de organizare a asistenței medicale în România.

Prin legea supusă controlului de constituționalitate — Legea nr. 263/2004 — legiuitorul ordinar, plecând de la realitățile de zi cu zi privind asigurarea continuității asistenței medicale primare, a prevăzut constituirea unor centre de permanență, care, potrivit art. 2 alin. (1) din lege, reprezintă „forme de organizare a activității medicale în sistemul sanitar, fixe sau mobile, fără personalitate juridică, care funcționează în afara programului de activitate al cabinetului de medicină de familie stabilit și prevăzut în contractul de furnizare de servicii medicale în asistența medicală primară încheiat cu casa de asigurări de sănătate, care sunt organizate în condițiile prevăzute de lege și care asigură continuitatea asistenței medicale primare”.

Fără îndoială, realizarea obligației constituționale a statului de a garanta dreptul la ocrotirea sănătății nu se poate realiza, alături de măsurile politico-legislative, programele și strategiile guvernamentale destinate acestui scop, fără implicarea categoriei profesionale a medicilor, care, prin prestarea serviciilor de specialitate, veghează asupra stării de sănătate a populației, o promovează și intervin pentru îmbunătățirea stării de sănătate publică.

Având în vedere faptul că sănătatea publică este un obiectiv de interes social major, natura liberală a acestei profesii nu exclude reglementarea unui statut care include drepturi și obligații de natură profesională, precum și elaborarea unor măsuri legale considerate necesare realizării asistenței medicale pentru sănătate publică.

Prin încheierea unui contract cu casa de asigurări de sănătate, instituție publică, medicul de familie aderă la sistemul de sănătate publică, în sensul că, în esență, este de acord să presteze servicii medicale către pacienții care au calitatea de asigurat în sistemul public, contravaloarea prestației sale fiind decontată prin casa de asigurări, potrivit prevederilor Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate. Legea nr. 263/2004 are în vedere asigurarea continuității asistenței medicale primare, prin înființarea unor centre de permanență la nivelul colectivităților locale arondate, organizate în zone izolate sau greu accesibile ori în localități din mediul urban sau rural în care direcțiile de sănătate publică, respectiv direcțiile medicale din ministerele și instituțiile cu rețea sanitară proprie, consideră că este necesară asigurarea continuității asistenței medicale primare. Scopul reglementării actului normativ criticat constă în acoperirea, sub aspectul asigurării serviciilor medicale primare, a unor zone izolate sau greu accesibile, servicii medicale destinate inclusiv persoanelor care nu au calitatea de asigurat și care să aibă caracter permanent, în sensul de a completa, prin orarul de funcționare stabilit, programul de lucru normal al unui cabinet medical.

Curtea constată, așadar, că măsurile legale criticate reflectă intenția legiuitorului de a lua măsuri concrete pentru garantarea efectivă a dreptului la ocrotirea sănătății, stabilit de art. 34 din Constituție, fără ca prin aceasta să se poată reține încălcarea vreunui drept fundamental.

Astfel, nu se poate susține că măsurile criticate, adoptate prin Legea nr. 263/2004, au ca finalitate punerea în pericol a vieții persoanei care apelează la serviciile medicale ale unui

medic de familie sau care se află într-o situație de urgență majoră, același medic acordându-i asistența necesară și aplicându-i măsurile de prim ajutor ce se impun. Chiar dacă medicina de familie sau medicina generală reprezintă o specializare distinctă de medicina de urgență, pregătirea medicală de bază, din perioada comună a studiilor superioare pe care cele două tipuri de specialități medicale le implică, oferă suficiente cunoștințe și competență astfel încât un medic de familie să fie apt a acorda primul ajutor unei persoane aflate într-o situație de urgență majoră. În astfel de cazuri, pacientul va fi transportat cât mai curând posibil spre o unitate spitalicească unde i se va acorda asistență medicală de specialitate sau se va aștepta sosirea unui echipaj medical specializat în urgențe, însă asistența unui medic — de familie sau de medicină generală —, ce deține cunoștințe și pregătire medicale peste nivelul mediu al unei persoane cu o altă meserie sau profesie, este absolut obligatorie. Este absurd și chiar contrar interesului și deontologiei medicale a susține că acordarea, de către medicii de familie, a asistenței medicale în situații de urgență, depășește competența acestora și pune în pericol viața pacientului. Faptul că prezența medicului la un astfel de caz ar pune în pericol viața altui pacient, aflat într-o reală necesitate de urgență, nu reprezintă un argument de natură juridică, ci vizează, în realitate, modalitatea concretă de organizare a asistenței medicale permanente de către autoritățile locale, pe de o parte, precum și de asociere a medicilor în scopul asigurării continuității asistenței medicale primare, pe de altă parte. De aceeași natură sunt și criticile referitoare la obligarea medicului de familie de a conduce o autospecială, în cazul în care nu are la dispoziție un conducător auto.

Curtea constată că nu pot fi reținute nici susținerile privind obligarea medicilor vizați de prevederile Legii nr. 263/2004 la muncă forțată, interzisă prin art. 42 din Constituție. Relația contractuală dintre medicii de familie și casele de asigurări de sănătate din sistemul public implică respectarea de ambele părți a anumitor drepturi și obligații, într-un cadru legislativ prestabilit. Una dintre obligațiile medicilor de familie este de a asigura continuitatea asistenței medicale primare, în condițiile Legii nr. 263/2004, corelativ cu dreptul acestora de a fi plătiți pentru activitatea prestată în cadrul centrelor de permanență, în baza unui contract distinct încheiat între medic și casa de asigurări de sănătate, în condițiile prevăzute de normele metodologice de aplicare a legii. Potrivit art. 9 alin. (1) din Legea nr. 263/2004, finanțarea asigurării continuității serviciilor în asistența medicală primară se face de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății, prin transferuri către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, iar apartenența medicului de familie la sistemul public de sănătate, în virtutea contractului încheiat cu casa de asigurări de sănătate din sistemul public, exclude ideea de muncă forțată prestată în scopul asigurării, în acest mod, a sănătății publice, prin asigurarea continuității asistenței medicale primare. Totodată, medicii vizați de Legea nr. 263/2004 beneficiază de aceleași măsuri de protecție socială a muncii, prevăzute de art. 41 alin. (1)—(3) din Constituție, ca și ceilalți medici care nu au aderat la sistemul public de sănătate și care își exercită profesia exclusiv în mediul privat, în afara unui contract încheiat cu casa de asigurări de sănătate din sistemul public.

Nici criticile de neconstituționalitate referitoare la încălcarea art. 27 și a art. 44 din Legea fundamentală nu sunt întemeiate.

Prin Decizia nr. 296 din 9 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 724 din 10 august 2005, Curtea a reținut că „în cazul sediilor industriale sau comerciale care nu sunt în același timp și locuri de domiciliu, personalizarea locului nu este atât de pronunțată, astfel că inviolabilitatea sediului nu este supusă aceluiași reguli ca domiciliul propriu-zis, cel în care se desfășoară viața privată a persoanei, astfel că autoritățile pot exercita în alte condiții, mult mai permissive, controlul asupra activităților profesionale care se desfășoară în aceste sedii”. Cu alte cuvinte, atunci când la sediul persoanei juridice se desfășoară activități de interes public, nu pot fi aplicate aceleași reguli specifice protecției domiciliului, tocmai în considerarea obiectului de activitate al acelei persoane juridice. În același sens a statuat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, prin Hotărârea din 16 aprilie 2002, pronunțată în Cauza *Société Colas Est și alții contra Franței*, a stabilit că drepturile garantate de art. 8 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale „pot fi interpretate” în sensul că includ, pentru o societate, dreptul la respectul sediului său social, al agenților sau al localurilor sale profesionale, însă această interpretare se poate face numai „în anumite circumstanțe”, care se stabilesc de la caz la caz, în speță, ținându-se cont de competența exclusivă a agenților specializați de a aprecia oportunitatea, numărul, durata și amploarea operațiunilor de inspecție.

Cât privește dreptul de proprietate, pretins a fi încălcat prin aceea că legea impune obligația medicilor de familie de a pune la dispoziția pacienților spațiul cu destinația de cabinete medicale pentru acordarea asistenței medicale în situații de urgență, Curtea reamintește că, potrivit art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, dreptul de proprietate nu este un drept absolut, limitele și conținutul său fiind stabilite prin lege. Dat fiind obiectivul urmărit prin promovarea acestei măsuri — și anume garantarea sănătății publice prin asigurarea asistenței medicale continue —, obiectiv de interes social major, este justificată reglementarea acestei măsuri care, mai mult, are caracter

complementar și excepțional, în sensul că se aplică numai în situația în care nu sunt organizate, la nivel local, centre de permanență fixe au mobile.

Relativ la susținerile referitoare la crearea unei stări de discriminare, sub aspect financiar, între medicii vizați de Legea nr. 263/2004, care, neîndeplinindu-și obligația prevăzută la art. 7 alin. (2) sau la art. 7 alin. (7) din aceasta, sunt sancționați prin diminuarea lunară, cu 10%, a valorii minime garantate a punctului *per capita*, și ceilalți medici care „nu și-au pus serviciile în slujba autorităților statului și a cetățenilor”, Curtea constată că această comparație este inacceptabilă, din moment ce ambii termeni de referință nu se află în situații egale. Distincția dintre cele două tipuri de medici de familie, deși fac parte din aceeași categorie profesională, constă în aceea că primii își desfășoară activitatea în virtutea contractului încheiat cu casa de asigurări de sănătate din sistemul public, fiind plătiți, așadar, din fonduri publice, în timp ce ceilalți nu se află într-o relație contractuală cu această instituție ce aparține sistemului public de sănătate.

În sfârșit, față de invocarea art. 23 alin. (12) din Constituție, referitor la legalitatea pedepsei, Curtea observă că aceste norme juridice nu au incidență în cauză, deoarece textele de lege criticate nu aparțin domeniului penal și, prin urmare, nici consecința nerespectării acestora nu poate fi supusă regimului de drept penal.

Întrucât nu se poate reține nerespectarea vreunui dintre drepturile fundamentale invocate de autorul excepției, prevederile art. 53 din Constituție, referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, nu sunt incidente în cauză.

Nu în ultimul rând, Curtea constată, cu titlu general, că prevederile Legii nr. 263/2004 creează, la nivelul comunităților locale, o serie de nemulțumiri din partea celor chemați să asigure continuitatea asistenței medicale primare. Acestea nu derivă însă dintr-o stare de neconstituționalitate intrinsecă a actului normativ examinat, ci vizează aspecte legate de modalitatea concretă de aplicare a legii de către autoritățile publice locale, respectiv consiliile locale, ceea ce excedează, însă, controlului de constituționalitate.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 263/2004 privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, în ansamblul său, și, în mod special, a prevederilor art. 2 alin. (3) și (4), art. 7 alin. (1), (2), (4) și (5), art. 10 alin. (1)—(5), art. 13 și art. 14¹ alin. (1), excepție ridicată de Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie în Dosarul nr. 4.229/2/2011 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 iunie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 691

din 28 iunie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ

| | |
|-------------------------|----------------------|
| Augustin Zegrean | — președinte |
| Acsinte Gaspar | — judecător |
| Petre Lăzăroiu | — judecător |
| Mircea Ștefan Minea | — judecător |
| Iulia Antoanella Motoc | — judecător |
| Ion Predescu | — judecător |
| Puskás Valentin Zoltán | — judecător |
| Tudorel Toader | — judecător |
| Afrodita Laura Tutunaru | — magistrat-asistent |

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, excepție ridicată de Liga Sindicatelor din Învățământ Botoșani în Dosarul nr. 7.165/40/2011 al Tribunalului Botoșani — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 369D/2012.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 649D/2012—656D/2012 și nr. 711D/2012—715D/2012, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, excepție ridicată de Liga Sindicatelor din Învățământ Botoșani și Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani în dosarele nr. 6.999/40/2011, nr. 7.133/40/2011, nr. 7.282/40/2011, nr. 7.143/40/2011, nr. 7.020/40/2011, nr. 7.008/40/2011, nr. 7.146/40/2011, nr. 7.732/40/2011, nr. 7.737/40/2011, nr. 7.704/40/2011, nr. 7.712/40/2011, nr. 7.718/40/2011 și nr. 9.881/40/2011 ale Tribunalului Botoșani — Secția I civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra faptului că în Dosarul nr. 651D/2012 reprezentantul Școlii cu clasele I—VIII „Octav Băncilă” din localitatea Corni, în calitate de parte, solicită judecata în lipsă.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere dispozițiile art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 649D/2012—656D/2012 și nr. 711D/2012—715D/2012 la Dosarul nr. 369D/2012, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 15 decembrie 2011, 12 decembrie 2011, 12 ianuarie 2012, 8 februarie 2012, 16 ianuarie 2012 și 12 martie 2012, pronunțate în dosarele nr. 7.165/40/2011, nr. 6.999/40/2011, nr. 7.133/40/2011, nr. 7.282/40/2011, nr. 7.143/40/2011, nr. 7.020/40/2011, nr. 7.008/40/2011, nr. 7.146/40/2011, nr. 7.732/40/2011, nr. 7.737/40/2011, nr. 7.704/40/2011, nr. 7.712/40/2011, nr. 7.718/40/2011 și nr. 9.881/40/2011, **Tribunalul Botoșani — Secția I civilă și, respectiv, Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ.**

Excepția a fost ridicată, în dosarele de mai sus, de Liga Sindicatelor din Învățământ Botoșani și Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în numele și în calitate de reprezentant al reclamantilor, în cadrul unor litigii de muncă.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că, prin Legea 63/2011, legiuitorul a operat o nouă diminuare a drepturilor salariale ale personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, ceea ce este neconstituțional.

Legea nr. 63/2011 — constituind o lege separată — discriminează această categorie de personal în raport de toate celelalte categorii de bugetari, care sunt salarizați în baza Legii nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și a Legii nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, fiind unica lege care derogă de la principiul „unicității” modului de salarizare și care este destinată special acestei categorii profesionale. Or, rațiunea fundamentală pentru care s-a apelat la o lege unică de salarizare constă tocmai în eliminarea oricărei forme de discriminare între diferitele categorii de bugetari, prin stabilirea unei singure unități de măsură a salariatului și prin cuantificarea acestuia în funcție de complexitatea, pericolozitatea și celelalte elemente specifice fiecăruia, conform coeficienților de ierarhizare de la 1 la 15 la care face trimitere art. 4 din lege.

Astfel, discriminarea rezultă din cel puțin două aspecte diferite:

1. personalul didactic și didactic auxiliar din învățământ este singura categorie de bugetari exclusă de la aplicarea unei legi „unice” de salarizare, neaplicându-se principiul unicității „unității de măsură” și al creării „de oportunități egale și remunerație egală pentru muncă de valoare egală” pentru toți bugetarii;

2. personalul didactic și didactic auxiliar din învățământ este singura categorie de bugetari care a suferit o diminuare definitivă (nu temporară) a drepturilor salariale avute anterior intrării în vigoare a legilor succesive de salarizare unică în sistemul bugetar. În acest mod se încalcă un alt principiu stabilit pentru salarizarea întregului personal bugetar, conform căruia toți membrii acestei categorii își vor păstra drepturile dobândite anterior intrării în vigoare a legilor nr. 330/2009 și nr. 284/2010, în sensul că salariul nu va putea fi stabilit sub nivelul de salarizare din luna decembrie 2009.

Prin prisma principiului constituțional al preeminenței normelor de drept al Uniunii Europene, consideră că Legea nr. 63/2011 contravine art. 20 și 148 din Constituție, deoarece diminuarea drepturilor salariale, prin actul normativ criticat, este intempestivă, nejustificată de un interes legitim al statului și disproporționată față de măsurile dispuse în cazul altor categorii de bugetari, fiind contrară și principiului legalității. Invocă, în acest sens, Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în Cauza *Buzescu împotriva României* și Hotărârea din 23 aprilie 1986, pronunțată de Curtea Europeană de Justiție, în Cauza 294/83 — *Partidul Ecologist „Les Verts” împotriva Parlamentului European*.

De asemenea, arată că prevederile legale criticate sunt contrare și principiilor solidarității și egalității de tratament, care presupun ca sarcina de a depune efortul financiar sau de orice altă natură, necesar pentru îndreptarea unei stări de necesitate, să fie suportată în comun și în egală măsură de toți cetățenii statului respectiv. În cazul de față, reclamanții fac parte „dintr-o categorie socio-profesională net defavorizată față de restul salariaților din sistemul bugetar prin aceea că suportă diminuări salariale superioare celorlalți bugetari”.

În plus, nu este respectat nici principiul previzibilității normelor juridice, care „impune ca autoritățile publice să normeze relațiile sociale prin adoptarea de acte normative care să intre în vigoare după trecerea unei anumite perioade de timp, astfel încât să permită oricărei persoane să poată recurge la consultanță de specialitate și să își corecteze conduita în concordanță cu modificările ce urmează a surveni”. Astfel, în acord cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (spre exemplu, hotărârile pronunțate în cauzele C-152/88R, *Sofrimport împotriva Comisiei*, C368/89 *Crispoltoni împotriva Fattoria Tabacchi di Citta di Castello*), cât și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (spre exemplu, hotărârile pronunțate în cauzele *Burghlea împotriva României*, *Kaya împotriva României*, *Beian împotriva României*), calitatea normelor juridice presupune ca acestea să genereze stabilitate, autoritățile statului neputând fi inconsecvente față de o anumită realitate socială. În cazul de față, insecuritatea și incertitudinea rezultă din însăși vătămarea patrimonială suferită de reclamanți și din afectarea așteptărilor și prognozelor financiare ale acestora pentru o perioadă de timp apreciabilă.

Totodată, prevederile legii criticate înfrâng principiul securității raporturilor juridice, astfel cum acesta a fost consacrat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (a se vedea, spre exemplu, Hotărârea pronunțată în Cauza *Tudor împotriva României* și Hotărârea pronunțată în Cauza *Teodorescu împotriva României*) și în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (a se vedea hotărârile pronunțate în cauzele C24/69 *Nebe împotriva Comisiei*, C61/79 *Amministrazione delle finanze dello Stato împotriva Denkavit Italia*, C57/69 *Azienda colori nazionali — ACNA S.p.A. împotriva Comisiei*). Astfel, „înșiruirea haotică de acte normative din domeniul salarizării personalului didactic și didactic auxiliar din învățământul preuniversitar care, deși au fost în final clarificate prin însăși hotărârea pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție pe calea recursului în interesul legii”, au fost înlăturate prin promulgarea unei noi legi de salarizare, și anume Legea nr. 63/2011.

În ceea ce privește încălcarea art. 44, art. 53 și art. 136 alin. (1) din Constituție, a art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, susțin că Legea nr. 63/2011 încalcă grav dreptul de proprietate asupra bunului reprezentat de salariul cuvenit, fără a exista vreunul din cazurile prevăzute de art. 53 din Constituție, fără a avea caracter temporar și fără a se acorda în schimb vreodată despăgubire proporțională cu privarea de bun. În acest sens,

invocă hotărârile pronunțate în cauzele *Kechko împotriva Ucrainei*, *Kopecky împotriva Slovaciei*, *Cazacu împotriva Moldovei* și *Buchen împotriva Cehiei*, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că drepturile salariale primate ca drept de creanță reprezintă un „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dreptul la salariu fiind asimilat dreptului de proprietate.

Tribunalul Botoșani — Secția I civilă apreciază că dispozițiile Legii nr. 63/2011 sunt constituționale, sens în care invocă Decizia Curții Constituționale nr. 575 din 4 mai 2011.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile Legii nr. 63/2011 sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 323 din 10 mai 2011.

Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 20 alin. (1) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 136 alin. (1) și (5) privind proprietatea publică și privată și caracterul inviolabil al proprietății private și art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană. De asemenea, sunt invocate și prevederile art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, referitoare la protecția proprietății.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că Legea nr. 63/2011 — act normativ cu caracter temporar, ale cărui efecte juridice continuă să se producă, a mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, exercitat din perspectiva unor critici similare cu cele invocate în prezenta cauză (a se vedea Decizia nr. 575 din 4 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 368 din 26 mai 2011, și Decizia nr. 130 din 16 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 290 din 3 mai 2012).

Astfel, raportat la critica de neconstituționalitate cu privire la încălcarea normelor constituționale și convenționale privind proprietatea privată, formulată din perspectiva unei restrângeri a dreptului la salariu, considerat un „bun”, Curtea, în acord cu jurisprudența instanței de contencios european al drepturilor omului, a subliniat distincția dintre dreptul persoanei de a continua să primească, în viitor, un salariu într-un anumit quantum și dreptul de a primi efectiv salariul cuvenit pentru

perioada în care munca a fost prestată (a se vedea Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 19 aprilie 2007, pronunțată în Cauza *Vilho Eskelinen împotriva Finlandei*, paragraful 94).

În aceste condiții, Curtea a reținut, în esență, că legea supusă controlului de constituționalitate stabilește drepturile salariale ale cadrelor didactice de la data intrării sale în vigoare și până la finele anului 2011, așadar pentru viitor, fără a afecta în niciun mod drepturile salariale dobândite pentru perioada anterioară intrării sale în vigoare. Ca urmare, prevederile sale nu stabilesc o ingerință de tipul privării de proprietate.

Cât privește salariul care urmează a fi plătit în viitor, Curtea a constatat că este dreptul autorității legiuitoare de a elabora măsuri de politică legislativă în domeniul salarizării în concordanță cu condițiile economice și sociale existente la un moment dat. În această privință, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că statul este cel în măsură să stabilească ce sume trebuie plătite angajaților săi din bugetul de stat. Statul poate dispune introducerea, suspendarea sau încetarea plății unor astfel de sume prin modificări legislative corespunzătoare (a se vedea, de exemplu, Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, paragraful 23).

De altfel, printr-o jurisprudență constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că statele se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea și intensitatea politicilor lor în acest domeniu (spre exemplu, Hotărârea din 8 decembrie 2009, pronunțată în Cauza *Wieczorek împotriva Poloniei*, paragraful 59, și Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza *Aizpurua Ortiz împotriva Spaniei*, paragraful 57).

Totodată, examinând legea criticată prin prisma exigențelor referitoare la previzibilitatea normelor juridice și protecția așteptărilor legitime ale cetățenilor, Curtea a constatat că acestea nu sunt încălcate, câtă vreme Legea nr. 63/2011 a fost adoptată pentru a realiza unificarea salarizării unei categorii profesionale, respectiv pentru reglementarea unitară a domeniului vizat. În plus, Curtea a reținut că drepturile câștigate nu sunt cu nimic afectate prin reglementarea dedusă controlului de constituționalitate.

Pe de altă parte, Curtea a constatat că este lipsită de temei critica privind încălcarea prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, susținută de autorii excepției din perspectiva instituirii, prin prevederile legale criticate, a unei discriminări în cazul personalului didactic și didactic auxiliar, față de restul salariaților plătiți din fondurile publice.

Astfel, în jurisprudența sa, Curtea a statuat că instituirea de regimuri juridice diferite în situații care impun rezolvări diferite

nu poate fi apreciată drept o încălcare a principiului egalității (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 17 din 12 ianuarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 5 februarie 2010).

În același sens, Curtea a reținut că art. 16 din Constituție vizează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitatea de tratament juridic în aplicarea unor măsuri, indiferent de natura lor. În felul acesta se justifică nu numai admisibilitatea unui regim juridic diferit față de anumite categorii de persoane, dar și necesitatea lui (Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002).

Aplicând aceste considerente de principiu în cauză, Curtea a constatat că în materia salarizării personalului didactic și didactic auxiliar a existat o situație juridică specifică, determinată de succesiunea a numeroase acte normative cu acest obiect de reglementare și de practica judiciară neunitară, care a condus la un sistem de salarizare neunitar.

În acest context specific salarizării personalului didactic și didactic auxiliar, reglementarea criticată dă expresie unei măsuri de politică bugetară, determinată de impactul financiar major asupra cheltuielilor de personal aprobate pentru anul 2011, având în vedere consecințele modificărilor legislative și ale soluțiilor pronunțate de instanțele judecătorești, urmărind să elimine inechitatea în stabilirea salariilor din sistemul național de învățământ. Se asigură astfel un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

În aceste condiții, Curtea a reținut că situația obiectiv diferită a personalului didactic și didactic auxiliar justifică instituirea unui tratament juridic distinct în ceea ce privește salarizarea acestei categorii profesionale, fără ca aceasta să aibă semnificația încălcării principiului egalității în drepturi.

În sfârșit, celelalte critici de neconstituționalitate, astfel cum sunt formulate de autorii excepției, vizează aplicarea cu prioritate a unor principii statuate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Or, asemenea aspecte nu pun în discuție probleme de constituționalitate, ci țin de aplicarea legii de către instanțele de judecată.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate anterior își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, excepție ridicată de Liga Sindicatelor din Învățământ Botoșani și Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani în dosarele nr. 7.165/40/2011, nr. 6.999/40/2011, nr. 7.133/40/2011, nr. 7.282/40/2011, nr. 7.143/40/2011, nr. 7.020/40/2011, nr. 7.008/40/2011, nr. 7.146/40/2011, nr. 7.732/40/2011, nr. 7.737/40/2011, nr. 7.704/40/2011, nr. 7.712/40/2011, nr. 7.718/40/2011 și nr. 9.881/40/2011 ale Tribunalului Botoșani — Secția I civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 iunie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 692

din 28 iunie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ

| | |
|------------------------|----------------------|
| Augustin Zegrean | — președinte |
| Acsinte Gaspar | — judecător |
| Petre Lăzăroiu | — judecător |
| Mircea Ștefan Minea | — judecător |
| Iulia Antoanella Motoc | — judecător |
| Ion Predescu | — judecător |
| Puskás Valentin Zoltán | — judecător |
| Tudorel Toader | — judecător |
| Andreea Costin | — magistrat-asistent |

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, excepție ridicată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în numele și în calitate de reprezentant al doamnei Mihaela Laura Bolohan și alții, în Dosarul nr. 9.509/40/2011 al Tribunalului Botoșani — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 419D/2012.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 433D/2012—435D/2012 și nr. 475D/2012—484D/2012 având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, excepție ridicată de Liga Sindicatelor din Învățământ Botoșani, în numele și în calitate de reprezentant al doamnei Carmen Elena Dobrescu și alții, Gheorghe Șulic și alții, Elena Gheban și alții, Tiberiu Oberofer Manoliu și alții, Constantin Lohan și alții, Rica Chirilă și alții, Marioara Caia, Gheorghe Afloarei și alții, Mihaela Scutariu și alții, Maria Telisca și alții, Cristina Maria Aionitoaie și alții, Geta Slabu și alții și al doamnei Marinela Acsinte și alții, în dosarele nr. 7.261/40/2011, nr. 7.005/40/2011, nr. 7.150/40/2011, nr. 7.290/40/2011, nr. 6.994/40/2011, nr. 7.289/40/2011, nr. 7.279/40/2011, nr. 7.152/40/2011, nr. 7.171/40/2011, nr. 7.281/40/2011, nr. 7.168/40/2011, nr. 7.262/40/2011 și nr. 6.991/40/2011 ale Tribunalului Botoșani — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere identitatea de obiect a excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 433D/2012—435D/2012 și nr. 475D/2012—484D/2012 la Dosarul nr. 419D/2012.

Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu măsura conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 433D/2012—435D/2012 și nr. 475D/2012—484D/2012 la Dosarul nr. 419D/2012, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată și menținerea jurisprudenței Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 17 noiembrie 2011, 23 noiembrie 2011, 14 decembrie 2011 și 1 februarie 2012, pronunțate în dosarele

nr. 9.509/40/2011, nr. 7.261/40/2011, nr. 7.005/40/2011, nr. 7.150/40/2011, nr. 7.290/40/2011, nr. 6.994/40/2011, nr. 7.289/40/2011, nr. 7.279/40/2011, nr. 7.152/40/2011, nr. 7.171/40/2011, nr. 7.281/40/2011, nr. 7.168/40/2011, nr. 7.262/40/2011 și nr. 6.991/40/2011, **Tribunalul Botoșani — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ**, excepție ridicată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în numele și în calitate de reprezentant al doamnei Mihaela Laura Bolohan și alții, Liga Sindicatelor din Învățământ Botoșani, în numele și în calitate de reprezentant al doamnei Carmen Elena Dobrescu și alții, Gheorghe Șulic și alții, Elena Gheban și alții, Tiberiu Oberofer Manoliu și alții, Constantin Lohan și alții, Rica Chirilă și alții, Marioara Caia, Gheorghe Afloarei și alții, Mihaela Scutariu și alții, Maria Telisca și alții, Cristina Maria Aionitoaie și alții, Geta Slabu și alții și al doamnei Marinela Acsinte și alții în cauze având ca obiect soluționarea contestațiilor formulate împotriva unor decizii de stabilire a drepturilor salariale emise în baza Legii nr. 63/2011 și revenirea la salarizarea anterioară, respectiv la stabilirea drepturilor salariale prin raportare la valoarea de 400 (lei) a coeficientului de multiplicare 1.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile Legii nr. 63/2011, reprezentând o reglementare distinctă care operează o diminuare a drepturilor salariale ale personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, discriminează această categorie de personal în raport cu toate celelalte categorii de personal bugetar, care sunt salarizați în baza Legii-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice. Legea nr. 63/2011 instituie astfel o abatere de la principiul unei legi unice de salarizare, astfel cum a fost statuat prin Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și Legea-cadru nr. 284/2010. Prin urmare, personalul didactic și didactic auxiliar este singura categorie de bugetari exclusă de la aplicarea unei legi unice de salarizare și care a suferit o diminuare definitivă și nu temporară a drepturilor salariale avute anterior intrării în vigoare a legilor succesive de salarizare unică în sistemul bugetar.

Diminuarea drepturilor salariale este intempestivă, nejustificată de un interes legitim al statului și disproporționată față de măsurile dispuse în cazul altor categorii de bugetari. Prin prezentarea unor aspecte din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și a Curții Europene a Drepturilor Omului, sunt invocate principiile priorității și aplicabilității directe a dreptului comunitar, precum și principiul legalității.

De asemenea, prevederile legale criticate sunt contrare și principiilor solidarității și egalității de tratament, care presupun ca sarcina de a depune efortul financiar sau de orice altă natură, necesar pentru îndreptarea unei stări de necesitate, să fie suportată în comun și în egală măsură de toți cetățenii statului respectiv. Autorii excepției subliniază, în acest sens, că fac parte dintr-o categorie profesională net defavorizată față de restul salariaților din sistemul bugetar, prin aceea că suportă diminuări salariale superioare celor incidente în cazul celorlalți bugetari. Se mai susține că, deși s-a diminuat salariul, obligația corelativă nu a fost restrânsă, norma de muncă rămânând aceeași. A fost invocat și faptul că s-a realizat o discriminare prin aceea că scopul declarat al legii de salarizare unice a fost încălcat, pentru

personalul din învățământ fiind aplicată o lege de salarizare separată cu venituri mult diminuate.

În plus, nu este respectat nici principiul previzibilității normelor juridice, care impune ca autoritățile publice să normeze relațiile sociale prin adoptarea de acte normative care să intre în vigoare după trecerea unei anumite perioade de timp, astfel încât să permită oricărei persoane să poată recurge la consultanță de specialitate și să-și corecteze conduita în concordanță cu modificările ce urmează a surveni. Consideră că, în acord cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (spre exemplu, hotărârile din 26 iunie 1990 și din 11 iulie 1991, pronunțate în cauzele C-152/88R, *Sofrimport SARL împotriva Comisiei Comunităților Europene, C-368/89 Crispoltoni contra Fattoria autonoma tabacchi di Citta di Castello*), cât și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (spre exemplu, hotărârile din 4 mai 2000, din 27 ianuarie 2009, din 12 octombrie 2006 și din 6 decembrie 2007, pronunțate în cauzele *Rotaru împotriva României* 2000, *Burghilea împotriva României*, *Kaya împotriva României*, *Beian împotriva României*), calitatea normelor juridice presupune ca acestea să genereze o oarecare stabilitate, autoritățile statului neputând fi incoerente față de o anumită realitate socială. În cazul de față, insecuritatea și incertitudinea rezultă din însăși vătămarea patrimonială suferită și din afectarea așteptărilor și prognozelor financiare ale acestora pentru o perioadă de timp apreciabilă.

Pe de altă parte, prevederile legale criticate înfrâng principiul securității raporturilor juridice, astfel cum acesta a fost consacrat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (a se vedea, spre exemplu, hotărârea din 24 martie 2009, pronunțată în Cauza *Tudor Tudor împotriva României*) și în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (a se vedea hotărârile din 14 aprilie 1970, 27 martie 1970 și 14 iulie 1972, pronunțate în Cauza 24—69 *Theo Nebe împotriva Comisiei Comunităților Europene*, Cauza 61/79 *Amministrazione delle finanze dello Stato împotriva Denavit italiana Srl* și Cauza 57—69 *Azienda colori nazionali — ACNA S.p.A. împotriva Comisiei Comunităților Europene*). Astfel, prin grilele de calcul incluse în anexele sale, Legea nr. 63/2011 a dus la o diminuare cu aproximativ 25% a veniturilor ce erau anterior deja diminuate.

Autorii susțin, totodată, că Legea nr. 63/2011 încalcă dreptul de proprietate asupra bunului reprezentat de salariul cuvenit pentru munca prestată, fără a exista vreunul din cazurile prevăzute de art. 53 din Constituție, fără a avea caracter temporar și fără a se acorda în schimb vreo despăgubire proporțională cu privarea de bun.

Invocă aspecte din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (hotărârile din 8 noiembrie 2005, din 7 ianuarie 2003 și din 23 octombrie 2007, pronunțate în cauzele *Kechko împotriva Ucrainei*, *Kopecky împotriva Slovaciei*, *Cazacu împotriva Republicii Moldova*) prin care s-a statuat că drepturile salariale privite ca drept de creață reprezintă un „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Tribunalul Botoșani — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Atributul stabilirii sistemului de salarizare al personalului bugetar aparține legiuitorului, astfel încât în realizarea politicii sale și a luării măsurilor necesare în perioada de criză economică, acesta poate prevedea un regim salarial special, distinct pentru anumite categorii de bugetari. Potrivit art. 16 alin. (1) din Constituție, egalitatea presupune uniformitate în cadrul aceleiași categorii de subiecți ai drepturilor, ceea ce presupune — în speță — aplicarea acelorași criterii de salarizare tuturor cadrelor didactice și didactice auxiliare, și nu tuturor categoriilor de bugetari. De asemenea, se mai arată că legea criticată elimină inechitatea stabilirii salariilor din sistemul național din învățământ, respectiv salarizarea neunitară în concordanță cu principiile care stau la baza salarizării unitare a personalului plătit din fondurile publice. Astfel cum se prevede și în expunerea de motive a legii criticate, salariații care ocupă funcții identice în cadrul învățământului de

stat sunt remunerați diferit, deși în cadrul acestor unități se desfășoară aceleași activități didactice.

În ceea ce privește raportarea la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Tribunalul Botoșani — Secția civilă are în vedere că este dreptul autorității legiuitoare de a elabora măsuri de politică legislativă în domeniul salarizării în concordanță cu condițiile economice și sociale existente la un moment dat.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului își menține punctul de vedere exprimat în dosarele nr. 1.301D/2011 și nr. 1.302D/2011 ale Curții Constituționale având ca obiect o excepție de neconstituționalitate cu același obiect și motivare similară și consideră că prevederile Legii nr. 63/2011 sunt constituționale. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 575 din 4 mai 2011.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 323 din 10 mai 2011.

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 136 alin. (1) și (5) privind tipurile de proprietate — publică și privată și caracterul inviolabil al proprietății private, în condițiile legii organice, și art. 148 alin. (2) privind prioritatea reglementărilor Uniunii Europene cu caracter obligatoriu.

Sunt invocate și dispozițiile privind proprietatea cuprinse în art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Legea nr. 63/2011, act normativ cu caracter temporar, ale cărui efecte juridice continuă să se producă, a mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, exercitat din perspectiva unor critici similare cu cele invocate în prezenta cauză (a se vedea în acest sens Decizia nr. 575 din 4 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 368 din 26 mai 2011, și Decizia nr. 130 din 16 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 290 din 3 mai 2012).

Astfel, raportat la critica de neconstituționalitate cu privire la încălcarea normelor constituționale și convenționale privind proprietatea privată, formulată din perspectiva unei restrângeri a dreptului la salariu, considerat un „bun”, Curtea, în acord cu jurisprudența instanței de contencios european al drepturilor omului, a subliniat distincția dintre dreptul persoanei de a continua să primească, în viitor, un salariu într-un anumit quantum și dreptul de a primi efectiv salariul cuvenit pentru perioada în care munca a fost prestată (a se vedea Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 19 aprilie 2007,

pronunțată în Cauza *Vilho Eskelinen împotriva Finlandei*, paragraful 94).

În aceste condiții, Curtea a reținut, în esență, că legea supusă controlului de constituționalitate stabilește drepturile salariale ale cadrelor didactice de la data intrării sale în vigoare și până la finele anului 2011, așadar pentru viitor, fără a afecta în niciun mod drepturile salariale dobândite pentru perioada anterioară intrării sale în vigoare. Ca urmare, prevederile sale nu stabilesc o ingerință de tipul privării de proprietate.

Cât privește salariul care urmează a fi plătit în viitor, Curtea a constatat că este dreptul autorității legiuitoare de a elabora măsuri de politică legislativă în domeniul salarizării în concordanță cu condițiile economice și sociale existente la un moment dat. În această privință, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că statul este cel în măsură să stabilească ce sume trebuie plătite angajaților săi din bugetul de stat. Statul poate dispune introducerea, suspendarea sau încetarea plății unor astfel de sume prin modificări legislative corespunzătoare (a se vedea, de exemplu, Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, paragraful 23).

De altfel, printr-o jurisprudență constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că statele se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea și intensitatea politicilor lor în acest domeniu (spre exemplu, Hotărârea din 8 decembrie 2009, pronunțată în Cauza *Wieczorek împotriva Poloniei*, paragraful 59, și Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza *Aizpurua Ortiz împotriva Spaniei*, paragraful 57).

Totodată, examinând legea criticată prin prisma exigențelor referitoare la previzibilitatea normelor juridice și protecția așteptărilor legitime ale cetățenilor, Curtea a constatat că acestea nu sunt încălcate, câtă vreme Legea nr. 63/2011 a fost adoptată pentru a realiza unificarea salarizării unei categorii profesionale, respectiv pentru reglementarea unitară a domeniului vizat. În plus, Curtea a reținut că drepturile câștigate nu sunt cu nimic afectate prin reglementarea dedusă controlului de constituționalitate.

Pe de altă parte, Curtea a constatat că este lipsită de temei critica privind încălcarea prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, susținută de autorii excepției din perspectiva instituirii, prin prevederile legale criticate, a unei discriminări în cazul personalului didactic și didactic auxiliar, față de restul salariaților plătiți din fondurile publice.

Astfel, în jurisprudența sa, Curtea a statuat că instituirea de regimuri juridice diferite în situații care impun rezolvări diferite

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, excepție invocată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani în numele și în calitate de reprezentant al doamnei Mihaela Laura Bolohan și alții, Liga Sindicatelor din Învățământ Botoșani în numele și în calitate de reprezentant al doamnei Carmen Elena Dobrescu și alții, Gheorghe Șulic și alții, Elena Gheban și alții, Tiberiu Oberofer Manoliu și alții, Constantin Lohan și alții, Rica Chirilă și alții, Marioara Caia, Gheorghe Afloarei și alții, Mihaela Scutariu și alții, Maria Telisca și alții, Cristina Maria Aionitoaie și alții, Geta Slabu și alții, și al doamnei Marinela Acsinte și alții, în dosarele nr. 9.509/40/2011, nr. 7.261/40/2011, nr. 7.005/40/2011, nr. 7.150/40/2011, nr. 7.290/40/2011, nr. 6.994/40/2011, nr. 7.289/40/2011, nr. 7.279/40/2011, nr. 7.152/40/2011, nr. 7.171/40/2011, nr. 7.281/40/2011, nr. 7.168/40/2011, nr. 7.262/40/2011 și nr. 6.991/40/2011 ale Tribunalului Botoșani — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 iunie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN

privind publicarea acceptării amendamentelor la Convenția internațională din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare, așa cum a fost amendată, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MSC.317(89) a Comitetului de siguranță maritimă din 20 mai 2011

Având în vedere prevederile art. VIII (b)(vi)(2)(bb) și ale art. VIII (b)(vii)(2) din Convenția internațională din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare (SOLAS 1974),

în temeiul prevederilor art. 4 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 42/1997 privind transportul maritim și pe căile navigabile interioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 2 pct. 18 și art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 76/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor și infrastructurii emite următorul ordin:

Art. 1. — Se publică amendamentele la Convenția internațională din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare, așa cum a fost amendată, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MSC.317(89) a Comitetului de siguranță maritimă din 20 mai 2011, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Autoritatea Navală Română va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Răducu Valentin Preda,
secretar de stat

București, 9 august 2012.
Nr. 1.291.

ANEXĂ

REZOLUȚIA MSC.317(89) (adoptată la 20 mai 2011)

Adoptarea amendamentelor la Convenția internațională din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare, așa cum a fost amendată

Comitetul de siguranță maritimă, amintind art. 28(b) din Convenția privind crearea Organizației Maritime Internaționale referitor la funcțiile Comitetului,

amintind, de asemenea, art. VIII (b) din Convenția internațională din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare (SOLAS), (denumită în continuare *Convenție*), referitor la procedura de amendare a anexei la Convenție, cu excepția cap. I, luând în considerare, la cea de-a optzeci și noua sesiune a sa, amendamentele la Convenție, propuse și difuzate în conformitate cu art. VIII (b)(i) din Convenție,

1. adoptă, în conformitate cu art. VIII (b)(iv) din Convenție, amendamentele la Convenție, al căror text este prezentat în anexa la prezenta rezoluție;

2. stabilește, în conformitate cu art. VIII (b)(vi)(2)(bb) din Convenție, că amendamentele se vor considera ca fiind acceptate la 1 iulie 2012, cu excepția cazului în care înainte de

această dată mai mult de o treime din guvernele contractante la Convenție sau guvernele contractante ale căror flote comerciale reprezintă în total cel puțin 50% din tonajul brut al flotei comerciale mondiale vor fi notificat obiecțiile lor la aceste amendamente;

3. invită guvernele contractante la Convenție să noteze că, în conformitate cu art. VIII (b)(vii)(2) din Convenție, amendamentele vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2013, după acceptarea lor în conformitate cu paragraful 2 de mai sus;

4. solicită secretarului general, în conformitate cu art. VIII (b)(v) din Convenție, să transmită tuturor guvernelor contractante la Convenție copii certificate ale prezentei rezoluții și ale textului amendamentelor conținute în anexă;

5. solicită în plus secretarului general să transmită copii ale acestei rezoluții și ale anexei sale membrilor Organizației care nu sunt guverne contractante la Convenție.

ANEXĂ

la Rezoluția MSC.317(89)

AMENDAMENTE

la Convenția internațională din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare, așa cum a fost amendată

CAPITOLUL III

Mijloace și dispozitive de salvare

Regula 1 — Aplicare

Următorul paragraf nou 5 se adaugă după paragraful 4 existent:

„5 Prin derogare de la paragraful 4.2, pentru toate navele, nu mai târziu de data primei andocări planificate după 1 iulie 2014, dar nu mai târziu de 1 iulie 2019, mecanismele de decuplare în sarcină a ambarcațiunilor de salvare, care nu îndeplinesc dispozițiile de la paragrafele 4.4.7.6.4 la 4.4.7.6.6 din Cod, trebuie să fie înlocuite cu echipamente care îndeplinesc prevederile din Cod*.

*Se referă la Linile directe pentru evaluarea și înlocuirea dispozitivelor de decuplare și de recuperare a ambarcațiunilor de salvare (Circulara MSC.1/Circ. 1392).”

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUICURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA**DECIZIE****cu privire la Cererea nr. 63.627/11 introdusă de Constantin Abăluță și alții împotriva României**

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită la 15 mai 2012 într-o cameră compusă din Josep Casadevall, președinte, Alvina Gyulumyan, Egbert Myjer, Ján Šikuta, Ineta Ziemele, Luis López Guerra, Kristina Pardalos, judecători, și Marialena Tsirli, grefier adjunct de secție, privind cererea menționată anterior, introdusă la 20 iunie 2011, după deliberare, pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. Reclamanții, domnul Constantin Abăluță și alți 306 reclamanți ale căror nume sunt disponibile la grefa Curții, sunt resortisanți români, toți militari pensionați. Sunt reprezentați în fața curții de domnul I. Olteanu, avocat în București.

Circumstanțele cauzei

2. Faptele cauzei, astfel cum au fost prezentate de reclamanți, pot fi rezumate după cum urmează.

3. Reclamanții, foste cadre militare, beneficiau de o pensie calculată potrivit Legii nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat. Pe durata serviciului au contribuit la bugetul de stat cu aproximativ 5% din soldă, pentru a beneficia de o pensie suplimentară. Pensia lunară de bază reprezenta aproximativ 60% din ultima soldă și era achitată în întregime de la bugetul de stat.

4. Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor a abrogat mai multe sisteme speciale de pensii, inclusiv pe cel al pensiilor militare, pentru a asigura echilibrul bugetar și pentru a corecta inegalitățile dintre diferitele sisteme de pensii. Conform Hotărârii Guvernului nr. 735/2010 pentru recalcularea pensiilor stabilite potrivit legislației privind pensiile militare de stat, a pensiilor de stat ale polițiștilor și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciarelor, conform Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, pensiile militare trebuie să fie recalculate și incluse în sistemul public de pensii în termen de 5 luni de la data intrării în vigoare a noii legi.

5. Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice a instituit un nou sistem general de pensii, aplicabil și militarilor. Pensiile acestora din urmă au fost recalculate pe baza vârstei la momentul pensionării, duratei și cuantumului cotizațiilor la fondul de pensii. Durata serviciului militar a fost asimilată cu perioadele de contribuție în sensul legii.

6. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2011 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională a abrogat Hotărârea Guvernului nr. 735/2010, a modificat anumite aspecte tehnice de calcul al pensiilor și a prelungit termenul pentru punerea în aplicare a noului sistem general de pensii.

7. Reclamanții susțin că introducerea noului sistem a condus la reducerea cuantumului pensiilor acestora.

8. Între timp, multe foste cadre militare, inclusiv o parte dintre reclamanți, au solicitat instanțelor interne de contencios administrativ anularea Hotărârii Guvernului nr. 735/2010 și menținerea vechii metode de calcul al pensiilor.

9. După abrogarea hotărârii sus-menționate, instanțele naționale, inclusiv curțile de apel din Cluj și București, au respins sau au declarat inadmisibile aceste acțiuni.

CAPĂT DE CERERE

10. Invocând art. 1 din Protocolul nr. 1 și art. 14 din Convenție, reclamanții au susținut că reforma sistemului de pensii a adus atingere dreptului lor de proprietate, lipsindu-i de pensia stabilită la data pensionării, în timp ce alte grupuri sociale, cum ar fi foștii magistrați, continuă să beneficieze de un mod mai avantajos de calcul al pensiilor.

ÎN DREPT

11. Reclamanții invocă încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 și a art. 14 din Convenție, pe motivul diminuării cuantumului pensiilor lor. Reclamanții susțin, de asemenea, că, din cauza modificărilor legislative operate, nu au beneficiat de un recurs efectiv, care să le fi permis să se plângă de situația în cauză și să pretindă redresarea acesteia.

12. Curtea nu consideră necesar să se pronunțe cu privire la existența în dreptul intern a unui recurs efectiv și asupra obligației reclamanților de a-l exercita, atât timp cât plângerea este inadmisibilă, pentru motivele prezentate în continuare.

13. Curtea reamintește că, deși art. 1 din Protocolul nr. 1 garantează plata prestațiilor sociale pentru persoanele care au achitat contribuții unei case de asigurări, acest lucru nu poate fi interpretat ca dând dreptul la acordarea unei pensii într-un cuantum determinat [a se vedea, în special, *Skorkiewicz împotriva Poloniei* (dec.), nr. 39.860/98, 1 iunie 1999, *Jankovic împotriva Croației* (dec.), nr. 43.440/98, CEDO 2000-X, *Kuna împotriva Germaniei*, (dec.), nr. 52.449/99, CEDO-2001, *Blanco Callejas împotriva Spaniei* (dec.), nr. 64.100/00, 18 iunie 2002, și *Maggio și alții împotriva Italiei*, nr. 46.286/09, 52.851/08, 53.727/08, 54.486/08 și 56.001/08, pct. 55, 31 mai 2011].

14. Curtea reamintește, de asemenea, că statele părți la Convenție dispun de o marjă de apreciere destul de largă atunci când este vorba de reglementarea politicii lor sociale. Întrucât adoptarea legilor în vederea stabilirii echilibrului între cheltuielile și veniturile statului implică, de regulă, o examinare a aspectelor politice, economice și sociale, Curtea consideră că autoritățile naționale sunt, în principiu, cel mai bine plasate pentru a alege mijloacele cele mai potrivite pentru a atinge acest obiectiv, iar Curtea respectă alegerea lor, cu excepția cazului în care acestea se dovedesc, în mod evident, lipsite de un temei rezonabil [*Mihăieș și Senteș împotriva României*, (dec.), nr. 44.232/11 și 44.605/11, 6 decembrie 2011].

15. În speță, Curtea subliniază că reforma sistemelor de pensii a fost fundamentată pe rațiuni obiective, și anume contextul economic și corectarea inegalităților existente între diferitele sisteme de pensii (supra, pct. 4).

16. În această privință, Curtea constată că pretinsa diminuare a pensiilor reclamanților a reprezentat o modalitate de a integra aceste pensii în sistemul unitar prevăzut de Legea nr. 263/2010 și consideră că motivele invocate pentru adoptarea acestei legi nu pot fi considerate drept nerezonabile sau disproporționate.

17. Curtea reține, de asemenea, și faptul că reforma sistemului de pensii nu a avut un efect retroactiv, precum și că perioada serviciului militar a fost asimilată perioadelor de contribuție în sensul legii. În consecință, reclamanții nu au pierdut pensia care le era datorată în temeiul contribuțiilor la buget vărsate în timpul serviciului militar, ci doar o parte din pensie, care era susținută integral de la bugetul de stat și care reprezenta un avantaj de care reclamanții beneficiaseră anterior datorită naturii profesiei lor [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Frimu și alții împotriva României*, (dec.), nr. 45.312/11, 7 februarie 2012)].

18. În ceea ce privește diferența de tratament în raport cu alte categorii de pensionari, Curtea reamintește că o distincție

este discriminatorie în sensul art. 14 din Convenție dacă îi lipsește o justificare obiectivă și rezonabilă.

19. În speță, Curtea susține că faptul că alte categorii sociale se bucură în continuare de un mod de calcul mai favorabil al pensiilor ține, de asemenea, de marja de apreciere a statului.

20. Având în vedere aceste elemente, Curtea consideră că măsurile criticate de reclamanți nu au fost de natură să îi facă pe aceștia să suporte o sarcină disproporționată și excesivă, incompatibilă cu dreptul de proprietate, și reclamanții nu au fost în mod nejustificat discriminați în raport cu alți pensionari.

21. Reiese că cererea trebuie respinsă în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

Pentru aceste motive, Curtea, în unanimitate, declară cererea inadmisibilă.

Josep Casadevall,
președinte

Marialena Tsirli,
grefier adjuncț

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

